Gazar byriin proletaarinar negedegtii! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin ΥNEN

BK (b) namiin B-M. moskom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleiin B-M. zөbleliin emeneөs eder byri nitelegdene. IX zilde garça baina.

1932 onii ijyyl 21 eder

№ 168 (721)

Zakika yne: Sara byriin 1 tөkerig. Aiman gazaruudta 1 tөk. 30 møn. G. daada ulasta—1 tөk. 50 møn. Dugaar neeeedlin yne 5 mønge

„B-M. Yneni" kereeel azgris: Верхнеудинск, Центросоюзная, тел. № 3-23, каб. ред. № 2..

Tariaaʙeledkeke tөsөʙiin gyicedkel ʙol kolkoos, sovkoos MTS ʙa өmçiin azaltanii tyryyçiin zorilgo men

Socaliis gazar tariaalangiin amzaltiigi bejelyylke, kolkoos sovkoosuudiin ene zilde tuillasan italtiigi bejelyylkiin tөløө temeceke kariuucalgata yje dөkөzө baina.

Jөrө өngөrsөn çigi zilde sovkoos kolkoosuudni өmçiin azaliigi diilen, өөriingөө garta byke kabariin tarilgiin gurbanii kojoriigi barisan ba enyynii yndesen deere kөdөө azaliin çukala çukala rajoonuudta angi bolko niudargaçuudiigi usadkaka jabadal jөrөnkii deeree bejelyylegdeze kөdөөnii niudargan etegeed butacokigdosonii açaar—kedii gan baibaç, ulasiin tariaa beledkeke tөsөb 1930 ondo 1.350 milioon pyyd baisanaas 1.400 milioon pyyd kөrөsөn.

Ene ziliin urgacaas tariaabeledkike tөsөbni koto kөdөөnii koorondo tavaariin ergilte caaşani өrgөdkөkiin uçaraa kolkoos ba өmçiin azaltanda өngөrsөn ziliinkees 264 milioon pyyd kasagdasan baina. sovkoosiin azaliin kөgzөltiin zergees өngөrsөn zilde 108 mil. pyyd baisanaas odoo 151 mil. kyrtel nemezei. Ene bygedeni ulasiin tөsөbiigi oirokon bolzorto gyicedkekiin arga olgono.

Өngөrsөn ziliin tariaabeledkelde joson tediigeer kandaza, өөrөө bytekede oruulsan, rajoon ba kolkoosuudiin ynen baidaliigi medel ygei tariaabeledkeliin tөsөbiigi „tegşeken" zarçamaar kai-kamaa ygeigeer zişesen emkinyyd yzegdesen. Eneni өngөrsөn ziliin tariaa beledkeliin gol aldagdal bolson baina. Baruunii oportuniistanii өөrөө bөtөkө josonii negen yzegdel bolko enyyntei eris temeceke keregtei.

Kolkoosuudta tegşedkeliin josoor kandakiigi eris usadkaza, „sainaar" tarisan, kuriaasan ba tedende tokogdoson ulasiin beledkeliin tөsөbiigi cag bolzortoni gyicedkesen kolkoosuudni mөn өөriin yrigdelde jikeken kemzeenii talkatai baika" jabadaliigi kangaka keregtei (Kuriaalgiin kampaani tukai. AKZ ba TKiin togtool).

Tөsөbiigi zokiooko byke kөdmөriiin yndesende aradiin komisaarnariin zөblөl ba namiin TK'iin өgtөsөn bolzorto tariaabeledkeliin tөsөbiigi erkebişe gyicedkeke zarçam tabigdaka josotoi.

Namiin emkinyydni ene loozon dooro byke kyçiigee zangidan baruunii oportuniis yzeltentei eris temeceliigi jabuulka ba mөn ene loozon dooro kolkoosiin idebkiten, sovkoos ba MTS-iin erkiin kyçiigi niudargan etegeediin yldegdel ba nөlөөntei temeceke temecelde daiçalka josotoi.

Namda karşa ene baruunii oportuniis yzelde ekin tyryyn cokico ese өgөbөl namiin zarim emkinyydiin kyçiigi niudargan etegeediin zyrçelgiin өmөnө suladuulza çadaka baina.

Niudargan etegeediin iime zyrçelge damzag ygii yzegdekiigi pioneer byken medene: niudargaçuudiin yldegdel gyiced kobkocokigdoo өdii, өmçiin azaltan ba zarim geegdesen kolkoosçonii dundaas niudargaçuudiin nөlөөn salaa өdii azai. Iimede namiin emki bykeni niudargan etegeediin iime zyrçelge butacokikoor belen baika josotoi.

Niudargaçuudiin zyrçelgiin foormonuudiin negeni niudargan etegeed ba aralzaaçanii zөgөөs tariaa beledkeke ulasiin tөsөbiigi tasalduulkiin tula kolkoosiin naimaa erkilke jabadaliigi өөriinkiөөrөө tailbarilan keregleke jabadal bolko baina.

Aradiin komisaarnariin zөblөl ba namiin TK-iin mai 6 өdөriin togtooloni kolkoosuud ba kolkoosçondo өөriingөө tariaanii ilyygi delgyyr deere saad ygii kudaldaka argiigi **1933 onii janvaariiin 15 өdөrөөs bujuu SSSR-iin byke rajonuudta tariaabeledkeliin tөsөb gyiceze, yrisenii foondo baiguulagdasanii syylde olgokiigi zyitei deere toolson baina.**

Iimede niudargan etegeed ba aralzaaçanii ene togtooliigi tasalka bujuu toiron garka gesen ermelzelgenyyd katuu cokico kylieeke josotoi. Tariaabeledkeliin ekilketei kamta tariaa aralzaalka jabadaltai eris temeceke keregtei. Kolkoos ba kolkoosçon bygede **dam kudal dagçad ba aralzaaçan kolkoosiin nege çigi ceentner tariaa oruulka ygei** gesen loozon dooro ene temeceliigi jabuulka josotoi.

Namiin emkinyydeni odoo yjede ylemzeken ajuultai, baruunii oportuniis yzeltei kair nair ygei temecekiin kamta, azalçan tariaaçan arad, ilangajaa kolkoos ba kolkoosçondo nugalgaa gargakani niudargan etegeedte tusa bolko geze saitar medeke josotoi

Aimag rajoonii emkinyydeni kolkoosuud byriiin baidaliigi baicaan barimtalza, tariaabeledkeliin tөsөbiigi zokiookodoo tariaabeledkeliin gyicedkelde өmçiin azaltanii kabaadaka kabaadalgiigi keregseeke jabadaliigi tabika ygei josotoi. Nugalgaa ba zakirgaaçalgatai eris temeceliigi jabuulan, өmçiin azaltan bykenii geegtar byriees zergeldee kolkoosiinkioos baga bişe tariaa ulastaa tuşaaka jabadaliigi tuillaka josotoi. Niudargan ba bajan çadaltanda somonii zөblөlөөs katuu daalta өkө jabadal jabuulagdaka josotoi.

Tariaabeledkeliin kampaani emkidkekedee kolkoos ba beledkeke gazar kojoriin koorondo toocoo tabika jabadalda ylemzeken ankaral tabika josotoi. Gar deereni toocoko ygei jabadaliigi eris duusaza, өngөrsөn zilde kolkoosçonii abka mөngөnөөs ton bagiigi abasan jabadaliigi lablaza bolko ygei. Eneni baankiin zurgaanuudaas kolkoosuudiin zөbşөөrөl ygiigeer kolkoosto oçoko mөngөnөөs eldeb somololgo darasanaas bolson baina. **Enyyniigi dabtaza bolko ygei.**

Mөn MTS'yyd çigi bol kolkoosuudaas abka zөөrigөө tyryyşiin tuşaalgaas bişe, karin kalindaariiin bolzoroor abka josotoi. Ene bolzoriigi kolkooş ba „MTS iin koorondoki toocoonii tus kolkoosiin tariaabeledkeliin tөsөbiin gyicedkeltei adali dyyrkeer zokiooko keregtei.

Nam ba zasagiin gazarni kөngөn indyystriiin kөgzөltiin yndeseer ene kvaartalda өngөrsөn ziliin ene kvaartaliinkiaas **kojor dakinaas ilyy** ed tavaar gargana. Nam, zөblөliin emkinyydeni saitar kinaza, tus tavaaruudani ene ed tavaariigi өөriingөө zyilde kereglegçediigi katuugaar keseeke josotoi.

Tariaabeledkeliin keregseliigi (elevaator barika ba zasaka açaka buulgaka azaliigi onisoruulka, meşeeg ygei çirelge erkilke zergiigi) beledkekiin kamta, beledkeliin gazariin kөdөlmөri bolbosoronguigaar tabikiigi oroldono. Tariaa tuşaagçadta koirogoor kandaka, өөlzee jikedkeke, toocoogi saatuulka jabaidaliigi şuud zailuulka keregtei.

Somonii zөblөlyydiin dergede өngөrsөn ziliin josoor tariaabeledkelde tusalka komiis baiguulka keregtei.

Idkalgiin өrgөn kөdөlmөriig ene cagaa ekilze, tariaabeldkeliin kampaaniigi toiruulan kөdөө nutagiin namiin kyçe, komsomool yyr, kolkoosiin idebkiten ba zөblөliigi daiçalka keregtei. Olon nutiin dunda jabuulka byke nebterelgiin kөdөlmөrini **tariaabeledkeke tөsөbiin gyicedkel bol—kolkoos, sovkoos, TMS ba өmçiin azaltanii tyryyşiin zorilgo mөn** gesen loozoniigi byke kolkoosçon, azalçan arad ba sovkoosiin kөdmөriçөndo oilguulan bejelyylkeer jabuulagdaka josotoi baina..

(Tөbiin „Praavdaas" tobçolbo)

Namiin kөdөlmөriiin sula ʙaisanii şaltagaan

Emkidken ʙaiguulaka ʙa niitiin dundiin kөdөlmөriiigi şinedken ʙaiguulagdaa ygei.

Kuuçanaaraa kөdөlmөrilsөөr baina.

KORI. Tus aimagdaki oin yiledberiçenii azaliin dergedeki namiin yyr bolbol modo—uraskaka, oin yiledberiçenii kooperaatiiv geke zerge salbarinuudta azallaza bykii 30 namiin geşyydiigi kamtaruulsan yyr baina.

Tus yyr deere ulas tөriin surguuli tuiliin sulaar jabuulagdasan baina. Zөbkөn tөb bolko gazar deeree jabuulagdasan neretei, jөrө byke namiin geşyyd ba orologçodiin 20% ulas tөriin dөkөrigtө kabaadasan zişeetei baina. Maarks—Leeninii kөmyyzelgiigi „өөrөө byteke" josoor jabuulsanii bodoto barimta bol, syyliin kojor sara dotor tus yiledberileze baisan keden zuun kөdөlmөriçөdөөs kojorkon kyn şineer oroson baina.

Namiin yyr ba komiteediin kөdөlmөriiigi şinedken baiguulaka jabadal bol, odoo yjede tuiliin çukala tabigdaza baisan bolboç, tus yyriin dunda nөk. Kaganooviçiin iledkel yge ba moziin komiteediin togtoomzotoi tanilcaa ygei baisaar baina. Enyyn tukai namiin komiteedees jamarç medee ygei baina.

Iime uçar deerees namiin doodo şatiin kөdөlmөriiigi şinedken zokiooko jabadaida jamarç kubilalta bolson juuma ygei, kuuçanii tөlөbөөr baina.

Aimagiin namiin komiteedees kөtөlbөrilөkө jabadal sula baikiin deere, modo uraskaliin tөsөb araikan 20% dyyrgegdesen jabadal bol, zigşyyritei dokioo mөn bolboç, namiin komiteedees ylemzeken ankaral tabiza osoldol tasaldaliigi usadkaka jabadal „өөrөө byteke" zuramaar jabuulagdaza baina.

B.

Teooriiigi bodoto kөdөlmөritei kolbono ygei.

SELENGE. Iroogiin somon namiin yyr dotor Maarks—Leeninii kymyyzelgiigi kurdabçalan tabika jabadal bol tonç sula jabuulagdasan baina.

Surtal nebtergegçe Dorziin Cedeb gegçe өbөçөlөzө, ulas tөriin surguuliiigi saizaruulan tabiza çadagdaa ygei baisanii gerçe bol, nөk. Staalinii 6 zaabari, Yndesenii asuudal zerge zyilyydiigi yzeze tanilcasan bolboç, өdөr byri jabuulagdaza bykii kolkoosiin azal baidaluudta bejelyylen çadasan udaa ygei baina.

Kolkoosiin urgaca ba olziigi kubaakada, nam ba zasagiin zaabariiigi zabkaruulaza, gabşagaiçuudaa martan orkizo, niudarganii tegşedkeliigi dagasan jabadaluudiin tokiooldokodo, geşyydiin zygees kangaka ygei jabadaluudiin uçarakada, „Staalin" arteeliiin tyryylegçe, namiin orologço geşyyn nөk. Nikoloin Şagdar gedeg uurlaza, şyymzeleke jabadaliigi kabçasan baina.

Gekiin kamta, kabariin tarilgiin yjede ulas tөriin unşalgiigi jabuulagdaa ygei bolboç, latiin ysegte suraka keçeelyydiigi kөdөlmөriiin zabsarta jabuulakada, kolkoosçonuud durtai kandaza suralcasan baina.

Baicaabal, Maarks—Leeninii kymyyzelgiin jabuulgiigi olon niite namiin geşyydiin dunda tabiza çadagdaa ygei ba ulas tөriin surguuliiigi ziliin dөrbөn cagta tasalduulan tabiza çadagdaa ygei zerge baidaluudaas tobçolon, koişodoo zasaka zalaruulakiin uçaraa namiin niitiin dundaki kөdөlmөriiin şinedken baiguulaza, ulas tөriin unşalgiigi azal kөdөlmөriiin bodoto kөdөlmөritei kolbozo, yndesen tulguuriigi brigaada deere abçaraza zokiooko josotoi.

Ž. B-n

Burremzavoodiin kazuugaar bişe şine barilganuudiigi jaabaç suladkaza bolko ygei.

Burremzavoodiin barilgiin kazuugaar bişe olon şine şine aza yiledberiiin barilganuudiin jabaza baisaniigi ogtolon suladkaza bolko ygeini bykende ile baisan josotoi. Buriaad Mongol ulasiigi aza yiledberiiin talaar indyysteriizyylke jabadaliigi gool bolgozo uridaa tabiaad baikadaa bidener bolbol gancakan paravooz zasabarilaka ba vagoon byteeke zavoodaar kizaarlaka bişe, karin enyynii urida jabaza baisan kuuçan aza yiledberinyydiigi ulam byri bekizyylen tomozoruulza şine baRigdaza baisan: şiliin zavood, tөbiin elegteriin staanca makanii kambinaad ba gofmaanii peeçe, kirpiiciin zavood metenyydiin barilganuudiigi şuud kurdan teemper erkilze cag bolzor dotoroni gyicedkekiin tөlөө daiçalan temeceke josotoi bainabdi.

Ede zavoodiin şine barilganuudiigi tuskai bolzor dotoroni amzaltatai gyicedkeed baibal enyynii yndesen deerees odoo jikeken gigaanta Burremzavoodiingaa barilgiigi amzaltatai gyicedkeke manai damzag ygei şuu.

Uçar iime bolkolo tere şine barilganuudiin kөdөlmөri jamar zerge jabaza baina be gebel arga ygei aali kurdabçalaar jabana. Žeşeelebel, Deede-Ydiin tөbiin elegteriin staanciin barilgiin duusaka bolzoroni tөsөbiin josoor bol mai sarada asan aad Tөbiin Aradiin azakiin komiaariin (TAAK) tuskai kereglegdeke tөmөriin ba bişe keregceleer gyiced kangaza çadasan ygeigees ba mөn barilgiin kazuudaki gurbalzan emkiin kөdөlmrieө onobçotoi kurdaar tabiza çadasan ygeigees main plaan tasaldasan azai.

Odoo Tөbiin elegteriin staanca (TES) bolbol avguustiin negende barilgajaa cөm duusaza, sentiaabriin 15 aas ekilze zain galiin toogi jabuulka josotoi. mөnөө boltor kөdөlmөriçөdөөr dutamag kөdөlmөrini aali jabaza baina.

Kerbee Aradiin azaliin komisaariin (AAK) ene darui 20 kara kөdөlmөriçөniigi ba 5 modonii darkaçuudiigi olozo өkө ygei bol barilgiin syyliin bolzor dakin tasaldakadaa magad baina.

Keniiç medeseer remzavoodiin barilgiin ekilelgede ba eldeb onison maşinanuudiigi tyryyleer tabika bolkodo elegteriin kyçen keregtei bolko enyyniigi kuuçan staanca jaabaç kangaza çadaka. ygei tula manai zorilgo bol şine elegteriin staanciin barilgiin dyyrgegdeke bolzoriigi negeç өdөr koişoluulza bolko ygei, darui cagaa staanciigi kyçendeni oruulkiin koinoos jikeer sanalaa tabika bainabdi.

Tyynçelen şiliin zavoodiin şine barilgiin kөdөlmөri bol josotoi kurdabçalaa olzo çadaa өdii ba ilangajaa kөdөlmөriçөdiin dundiin emkidkeliigi ton sainaar tabiza çadaa ygei baina.

Gadana. Burremzavoodiigi erkim sain tөmөrөөr kangaza baika josotoi. Mikanliit bolbol ijyyni sarada yiledberi sangiingaa tөsөbiigi arai geze 41,9% gyicedkesen baina, enyynii şaltagaani juum be gekede zavoodiin gurbalzan emki bol ogtolon kөdөlbөrijөө suladkasanaas bolono.

Tiin ijyyli sarada ker zerge uridakiaas surgaal abça kөdөmөriөө çangadkasan bainab gekede ygei yneeki zandaa baina gebel, ijyyliin 8 da byke maşiinanuudiin 50% kөdөlmөri zogsozo baisan baika jum.

Iimede şine barilgiin ba azayiledberiiin froonto deere uçarasan dutuu dundanuudiigi oiriin cagaa usadkaza, tuskai tөsөbөtө kөdөlmөriөө bolşoviig teempeer jabuulza, ali bykii kөdөlmөridөө nөk. Staalinii 6 zyiliin tyykete zaabarinuudiigi gyiced bejelyylke zorilgo bolbol aza yiledberinyydiin gurbalzan emkiin ba ilangajaa namiin koligtiibuudiin daiçalkii kөdөlmөri mөn azai.

D.

KILIIN CAANA

Manzuuriin goliin usanii ongoconuudiin ştaaʙ kitadiin Dorono tөmөr zamiin karʙindaki priistaniigi ʙuliaan ezemdeʙe

KABAARAVSK 17 (T). Kitadiin dorono tөmөr zamda kamaatai aad, usanii ongoconuudta jabasan açaagi tөmөr zamda açaka karbindaki priistanida (usanii ongociin togtodog gazar) japoonii zөblөkө tyşemel Kөriyçe gegçe tyryytei 5 jaboonguud, ijyyliin 7-do jireed Manzuuriin goliin usanii ongociin ştaabiin tөlөөlegçөnөr geeşebdi geze ene priistaniiigi ba kitadiin Dorono tөmөr zamiin açaa kadagalka geryydiin tylkiyyryydiigi tedende tuşaan өkiigi kitadiin dorono tөmөr zamiin naimaanii aagestviigi erkilegçeer erisen baina. Kitadiin Dorono tөmөr zamiin alban kaagçadaas ene eriltiigi gyicedkekiigi arcakadani, japoonii zөblөkө tyşemeliin zonkilolgo doro jabasan poliiciin cereg kitadiin Dorono Tөmөr Zamiin priistaniigi ezelze, zamiin karuuliigi kөөgөөd, açaa kadagalka geryydiin laca ba cuurganuugiigi ebdezei. Kitadiin Dorono Tөmөr zamiin priistaniiigi buliaan ezemdekees urid, goliin usanii ongociin ştaab bol ene priistani deere açaa açaalaka jabadaliigi ijyyliin 2-to korimzolson baina, Tariaa talka gadagşa gargakiin tula ene өdөr sanisiinees priistani ilgegdesen 2 baarza kyçeer bucaagdaza, kөdөlmөriçөni kөөgdөsөn baina. goliin usanii ongociin ştaabiin ene jabuulganuudiin udaridagçanarani bol ynendee Manzuuriin urida tөmөr zamiin tasag bolko japoonii taraansportiin jikeken siirme-kokysai ynijuu gegçede өkө geze kitadiin dorono tөmөr zamiin priistaniigi keden sariin kukacaada buliaan ezemdeke zabdalga gargaza baisan japoonii zөblөkө tyşemelyyd mөn.

Odoo baisan gereenyydiigi bydyylig josoor ebdeze, goliin usanii ongociin ştaabaas kitadiin Dorono tөmөr zamiin priistaniigi buliaan ezelsen jabadal bol kiradiin Dorono Tөmөr zamiin nalmaagiin aşag tusiigi ceke ebden açaagiin kөdөlmөriiigi Manzuuriin urida Tөmөr zamiin aşag tusada jabuulka geze baisan japoonii traanspartiin fiirmenyydiin medelde açaa kiike kөdөlmөrinyydiigi şilzyylen өkө gesen zorilgotoi jabuulga mөn.

AZAGLALTA. Ene açaa kiika priistani bol syngari goliin karbindaki ergi mөn. Ene bol syngari goliin usan traanspartada jabasan açaanuudiigi kitadiin Dorono tөmөr zamiin japoonguudta açaalaka jabadalda tuskailan taaruulagdasan priistani baina. Tus priistani bol kitadiin Dorono Tөmөr zam ba kitadiin zasag kojoriin koorondo batalsan tuskai gereegiin josoor, kitadiin Dorono Tөmөr zamiin medelde baisan juma.

Japoonii zasagiin gazar bol Aangliiin tөsөbiigi saişaana.

LOONDON, 17 (T) Japoonii zasagiin gazar bol usan ceregiin zebsegyydiigi kasaniin tukai Aangliaas oruulsan duradkaluudiigi gyyveriin duradkalaas ylemze zokiltoi deere toolozo, zarim janza dalain ongoconuudiin açaa bagtaaka çadaliigi kasakiin tukai Boldyiin gegçees duradkagdasan zarçamuudiigi taaramzatai deere olbo geze „soninii" Tokioodoki biçegçe medeecene. Japoon ulas bol usan dooguur jabadag ongoconuudiigi usadkaka geseniigi ton taaramzatai deer toolzoi gidropalaanguudiin kreeseryyd deere suuka gazaruudiini baikiigi korimzolbol avionosconuudiigi ucadkakiigi zөbşөөnө.

TOKIOO, 17 (T). „Asaki" soninii biçekeni: Japoonii gadaadiin keregiin ministeerstєve, usanii ba ceregiin ministeerstvenyydiin zөblөөn bolbol buu zebsegiigi kuriaaka tukai Gyyverees oruulsan duradkaliigi kelceke jabadaliigi koişoluulza, zeneeviin konfereenciin zabsarlalga kiisenii ulamaas togtoson komiisto ene tөsөbiigi өkө tukai Saimonaas oruulsan duradkaliigi barimtalka gesen togtool olobo.

Aangliiin imperaliisma Araaviin kagas araliigi buliaan ezemdeze baina.

Riim, 17 (T). „Stamba" soninii biçegçiin medeecekeni: Aangliiin ceregyyd bol kreeseriin kyçiigi kereglezе Akaba bulamiin (Gazar tiişe tynkize oroson baakan dalai) ergiiigi ezelbe (ulaan dalain zyyn koito yzyyı), Akabiin byke Aangliiin medelde oruulsan kuuli togtooliin garkani zailaşa ygei geze endeki zon sanadag bolbo geze biçegçe medeecene. Anamaas abtasan medeegiin josoor, Akabiigi ezelsen josoor bol Araaviin kagas aral ba nen tyryynde ulaan dalain ergi şadariigi Aangli ulasaar ezemdeke jabadaliin ekin mөn azai. Palestiinaas abtasan medeenyyd ene bygediigi batalna Akabiigi ezelsen jabadal bolbol Transiordaaniiin kiliigi kamgaalka esergyycen bosozo baigaa araav jasatanda kaaltasaad kiike zorilgotoi kereg mөn geze batalan medyylze Aangliiin zasagiin gazar deere dursagdasan uçaruudiigi jaaraza buruuşaaba. Aangli ulasiin zygees Akabiigi ezelsenii tukai Aangli ulasiin dursadag şaltagaanuud bol byke oroniigi ezemdeke gesende şaltag olson jabadal mөn, ene uçar bol tedenii өөsөdiin zygees yyskegdesen kereg geze Araaviinkin kelene. Akaba bol strateegiin maşa zokistoi poziico bolko gazar mөn, yyniigi Aangliiin zygees ezelke jabadal bol ulaan dalain byke zyyn koito ergi şadariigi Aagnliiin kinaltada oruulna geze „Stambiin" biçegçe temdeglebe. Ene biçegçiin caaşada biçekeni: tus ezemdelgiin çukala udka çanariigi oilgokiin tula, Tibiin Dundaki dalaigaas ulaan dalaida oroson Kaifi Akaba geze zam bol Syeski kanaalaar Aangliiin jabaka arga ygei bolood baibal syeski kanaaliigi soliko zam bolko baisaniigi medeke keregtei.

„Kominteerne" komuuniin MTF ali zerge kөdөlmөrilzө baisan tukai

DEEDE- YDIIN aimagiin, Iboliigiin somonii „kominteerne" komuuniin dergede өngөrөgçө 1931 onii kabar syy tavaariin feerme togtoson baina. Ene MTF bol togtoson cagaas mөnөө kyrtel azal kөdөlmөriiigөө zөbөөr emkidkeke ba baira barilga kiike jabadalda gol çukala sanal bodoloo tabiza baina.

MTF deere baigaa maliini: 140 tologoi ynieed bөgөөd, mөnөө saalgaza baisaniini 110 tologoi. Basa, 145 tologoi zaluu maluud ba 1 sain yylteriin bukatai baina. Kamag maluudiini өbөliin dulaan kototoi baikaas gadana zunii cagta baika maliin bilçeeri deereni zusalan tөkөөrөөd, mөnөө tendee suuza baina. Ene feerme deere nege yrgelziin brigaada kөdөlmөrilzө baika bөgөөd, tyynees 8 kyniini yniee saadag, 3-niini mal aduuladag, 1-karuulçan, 1-darkan, 1-syy zөөdөg iime kөdөlmөriçөntei baina.

Azal kөdөlmөriөө kerkin emkidkesen bainab gebel: yniee saagçad—nege yniee өdөrtөө kojordaki (ydeşe ba өglөө) saagaad, tugaliini tezeegeed—8 sootog abadag baina. Mal aduuldag kyniini -80 tologoi yker aduulaad 1 azalta өdөr abana. Byke maliini kyn bykende ilgaza өgtөsөn gebeç tedener bol tuskai tootoi malaa aagtiin josoor tuşaaza abasan ygei ba өөsөdiingөө ujalga kariuucalgaa saitar medeke ygei azai. Ene feerme bol mөnөө ziliin niuurta kamta 761 ceentner syy tuşaaka josotoi baisan. Odoo yjede tyynees 100 garan tuşaasan baina.

Feerme deeree nege өdөr 3 ceentner şakuu syy saadag jym.

Deereki MTF deereki azal kөdөlmөriөө zөbөөr emkidkeze kөdөlmөriөө sainaar jabuulza baisanii tөlөө tus feermiigi erkilegçe B. C. Budiin gedeg sajakan Iboliigiin somzөblөliin togtooliin josoor şagnal abasan baina gebeç ene baigaa ilaltiin dergede mөn nileed jikeken dutuu dunda zyilyyd olon baina azai.

Žişeelbel: Tere MTF bol kedii tologoi maltai baika baisan ba azal kөdөlmөriөө kerkin jabuulka tukai jamarç tөsөb karaa ygei. Mөnөө tus feermiini maliin too tologoi gyicesen juu, ali ygei juu—ogto medegdene ygei.

Ede alduu dutuu zyilyydiin gol çukaliini juub gebel- mөnөө zun jabuulsan maliin oroonii kampaaniigi „өөrөө byteke" josoor jabuulza, ogto keregseesen ygei jabadal bolno. Feermiigi erkilegçe Budiin enyyn tukai juu keleneb gebel: „Maliin oroonii kampaani tukai manda jamarç tөsөb karaa geze ogto baika ygei. Ynieed maniii keere bilçeere deeree bukada orozo baidag jym. Bagcaakada, mөnөө bukada orosoniini 80-90 tologoi bolko beze. Enyynii caana 20—30 ynieed bukada oroo өdii beze„-geze kelene.

Nam ba zasagiin gazariin zygees çukala bolgon jabuulagdaza baigaa maliin oroonii kampaaniiigi iigeze „өөrөө byteke" josoor jabuulsan jabadal bol zigşyyritei oportuniisam yzel mөn bolno. Ene feerme deere oroonii kampaani bol ajaar mai saraas ekilsen bolboç mөnөө kyrtel dyyresen ygei. Kedii mal kezee bukada oroson tukai too byridkel jabuulsan ygei. Aimagiin zygees jamarç zakiaa zaabari өgtөsөn ygei.

Uçar iimede, ede alduu dutuugaa şuud zasaza, kolkoosiin tavaariin feermiin kөdөlmөriiigi zөbөөr emkidkeke ba socaliis josonii mal azal kөgzyylke jabadalda gol çukala sanal bodoloo tabika keregtei.

Komunaar

KAARL-RAADEKIIN BIÇEG

Gyyveriin sanal

Buu zebseg tekeerke jabadaliigi gurbanii negen kubi kasaka tukai Gyyveriin sanaliigi delekein imperialiis keblelees Atlaantiin dalain caanaas Zineevede kajasan boombo geze nerelze jikeken şuugiaan gargaba. Ene bombo bol ogto medegdeedyi baisan zyil mөn. Keden edөr urid Zineevede suugaa ameerikiin tөleelegçөnөr fraanca ba aangliiin tөleelegçөnөrtө ameerikiin jөrөnkii saidiin kiike geze baisan zyiliin tukai kelesen şuu. Zasagiin gazariin geşyyn Deevis, Poorman ba Svanson ba ameerikiin tөleelegçөnөriin tyryy Gibsoonii Moorzodoba Lozaanada oçoson jabadal bol Gyyveriin iledkeliin beledkel çukam mөn geeçe. Gebeç byrimөsөn batalan tasalka jabadalani Vaşangtoon kotodo ton jike tyrgen ba sanaagyi baitala bolson baina. Tyynii deere basa Gyyver bol Jivroopodo 6 cag erte seni boldogiigi martazai, iimiin uçaraas nojon Gibsoon seniiin kojor cagta konfereenciigi erkebişe zarluulka geze zasagiingaa gazariin zakiraltiigi kylieeze, gancakan Jiige Naaciin sekretaar Dreemondiigi seryylke tedii ygei, karin erkim өbөgөn Gendersooniigi seniiin 3 cagta seryylke baatai bolson ba tyynii syyleer tus konfereenca bol katuu kemzee өgçө stenografiistanuudiigi untariaas kuutatazai, edener bol kuralda jiryylke uriaal beledkeke josotoi baisan şuu, yynde nojon Gyyver Vaşangtoondo, tyynii elçeni Zeneevede negen cagta Cagaan Geriin zakidaliigi unşaka josotoi baisan belei.

Ene zakidal francuusiin imperialiistanuudiin dotor jamar sanal tөryylseni genştaabiin keblel bolko „Eko de Parii" gedegte Pertinaaksiin biçesen zyilees ton ile todo medegdene. Ene keblel sonindo francuusiin akadeemiça erdemten өөsөdөө biçedeg. Pertinaaksiin kilinlesenigi keleke jum bol, tere „Nojon Gyyveriin zigteiken karjeera" gedeg nomiigi zaaza ene bol ton Gyyveriin aza baidaliigi yzyylsen toli gezei. Ene nom bol jikeç ygei, bagaç ygei delekein jike baildaanii yjeste Gyyveriin emkilze baisan Beelgide tusalaka tusalamza bol Gyyveriigi delekein çanartai kyn bolgoson ba ene tusalamziin zorilgoni bol gancakan germaanida tusalka gesen (iime bol Pertinaaksada tuiliin muukai baiza bolkoson K. R.) tedii bişe, karin kubiin aşag konzoboriigi bodozo kiisen zyil belei geze Gyyveriigi jalalsan baina. Mөn tere nomiin dotor keleseni „beelgiiin tusalamziin" tug doro ynekeeree juu kiigdeze baisaniigi olzo medesen aangliiin ekener Kaaveliigi Gyyver bariza germaaniin tagnuulçanii garta өgөөsөn gene. Ene bygede bol zokioogçiin sanaanaas abça biçesen zyil geze keleseniiç kereg ygei, gebeç francuusiin ceregiin ştaabta ton oiro şadar baidag jikeken bazaatai ulas tөriin keblelees ene mete juma garça baikadaa, Gyyveriin gargasan sanal bolbol francuusiin militariismiigi erkilegçediin tegşetencyyriigi alduulsaniigi gereçelze baina şuu.

Gyyveriin sanaluud bolbol oncodoo songuuliiin өmөnөni manioovor mөn gekiigi zabdaza baigaa francuusiin zabdalgaas bolgomzolkodo ene deereki zyil gyiced kyrelcene bize. Ameerikiin songuulida bejee sairkan oloniigi tataka jabadal jikeken yiles byteedeg gedegç sezeg ygei ynen. 1928 ondo songuuli bolkodo nojon Gyyver guirançiin baidaliigi ygei bolgono geze naiduulza baigaasan, tere naiduulgani tyynii өөriin çadaltai ogto zyyri ygei baisan bololtoi, odoo Gyyveriin garta bariza songuulida garça baigaa zyil bolbol nojon Gyyverees ameerikiin aradtai baiguulsan notoriaal kontraagta geze keleze bolko ygei şuu. Gebeç ameerikiin byrziinyydiin udaridagça nam ba tyynii ubaridaça kyn bol songuuliiin yjeste ilyy negen koozortoi baikiin tula Jivroopiin kamagiin jike, ceregiin talaar, kyçetei ulastai (Japoontai karilcaka jabadaliigi duradal ygei) karilcaagaa kurcadkaza çadaka ygei baika.

Gyyveriin sanal bolbol tyynii garsan tөrөsөniiç talaar, mөn tyynii zorilgiinç talaar, basa tyynii bolzo bolomoor yriin talaar jikeken ulas tөriin kereg mөn geeçe.

Gyyveriin ene sanal gargasanii ug garalani kaanab? Eneni kadaa Ameerikiinç ediin zasagiin baidalda, byke delekeinç ediin zasagiin baidalda baiza baina. Koito-Ameerikiin kolbooto ştaadiin aradiin olzo aşag 85,2 milijaarda doolloroos 40 milijaarda oroson ba ulasiini zaradal gargaaşa, tus ştaaduudiin ba komunaal gargaşatai kamta bykii aradiin olzonii gurban kubiin negiigi zalgina. Odoo jabaza baigaa mөngөn sangiin zilde 2,69 milijoon doollor dutagdal bolood, KAKŞ bol loondonii dalain kelceeniiç josoor garsan buu zebseg tөkөөrөkө programa gyicedkeke çadal ygei bolzoi. Ede bol kreiseriin toogi kojor dakin olon bolgozo, ekskareen minonoos ba usandooguur jabaka ongóciigi bygedeereni şinelke josotoi baizai. Buu zebşeg kuriaaka konfereenciin urdakana kuralda oruulsan dalain ongoco byteeke programiin josoor bol, bygede 612 milijoon ynetei 120 şine ongoco byteeke josotoi baigaa. KAKŞ-tai dalain zebsegiin talaar eridөldөzө baidag Aangli ba Japoon ulas deere baika uçarani tedener loondonii kelceegeer togtooson kemzeendee kyrke şakazai. Iimiin tula KAKŞ bol өөriin dutuugi daisan etegeediingee buu zabsagiigi kasuulza gyicedkekiigi kysedegni tonç arga ygei baina. Katuu manlaitanii keblel bolko loondonii „Mooringpoosto" „buu zebseg kuriaaka ajuul" geze soninçog neretei zyiliin dotor „Ameerikiin sanal bol sanalaa zoriuulsan gargasan etegeedeeree ylemze өөrөtөni tuskai sanaı bolkiin talaar bykiile busad sanaluudtai adali geze bide yzeze baina" geze ynenees kolo bişe zyil biçezei.

Reiveriin aagintiin gazar Vaşangatoon kotoos garsan (ijyyniiin 23-da) telegraamiin dotor negen too gargazai, ene bol Ameerikiin sanaliin josoor bol jike jike dalain ongoconii zebsegtei ulasuud kede keden tanaaziigi orkiko josotoib geze yzyylne.

	Aangli	KAKŞ	Japoon
Linkooruud	122,650	105,400	88,400
Abloo açagçad	14,100	—	8,120
Kreiseryyd	120,021	—	77,797
Kiudagçad	82,171	165,910	40,894
Usandorki ongocod	25,904	35,050	45,642

Kiudagçadaas busadiini abça kelbel kerbee Gyyveriin sanaliigi kereg deere bejelyylen jabuulbal өөriin dalain eridөldөgçөdөөs bultanaasani ilyy açagiigi Ameerika abka bolno. Aangli bol Japoongoos baga aldana. Aangliiin usan ceregiin ongoco bolbol Ameerikiinkiaas neleen ilyy ba Aangliiin zygees dura ygei baisan uçar bolbol tonaaziigi kasaka gesenees bolson bişe karin çanariin talaar garsan zyil mөn şuu. Aangli bolbol usandorki ongocodoo durataikan bygediini usadkasan, uçarni bolbol enyygeeree Francuusiin aguu jike usandorki ongocodiin zygees kamagiin tyryyn zanalkilaza baigaa ajuulaas multarkasan Gebeç Aangli bolbol kreiseryydiingee toogi өsөөdkөkiin orondo, kemzeegiini 7 mingan toon kyrtele kasasan deere geze bodozo baina. KAKŞ bolbol gyiced kyrelcemeer dalain baaza ba nyyrsenii staanca ygein uçaraas tylike tyliişiin zyiliigi açaza jabaka jike jike kreiseryydiigi byteeke josotoi tula Ameerike bol tomo tomo kereiser byteeekiigi kamagaalza baina. Aangli bol өөrөө ilyy kyçetei Rodnei ba Nelsoon majagiin drednooydtai baikiin tula linkooruudiigi barika jabadaliigi koribol deere gekesen.

Japoon bolbol jөrө jamarç janzaar dalain ongoco kasakaas aiza baika, uçarani bolbol tyynii dalain ceregiin ongocod kedii sulab şine dainii gemtel mөn tediiçeneen jike baika baina şuu.

KAKŞ-iin sanal bolbol kuurai gazariin ceregiin zebsegiin talaar өөrtөni byri jike tusatai bolno. KAKŞ bolbol zişee dotoroo өcөөnşөg toonii yrgelze baidag ceregtei şuu, enyyniigi çukam kasagdaka joso ygei poliiciin aarmi gebel zokiko baina. Aangliiin baidal mөn adali baina. Fraanciigi abça yzebel ogto ondoo baidaltai baina. Francuusuudiin toolosonii josoor kadaa gancakan jivroopodaki aarmiaa, ameerekiin sanaliigi zөbşөөbөl, 380 mingaas 300 minga kyrtere kasaka josotoi bolno. Mөn francuusiin vassaluudiin baidal tere mete baina şuu.

35 mingan toonoos ilyy usandorki ongoco bariza bolko ygei gebel, mөn kynde boombo çireg çediigi koribol francuusiin imperialiismiin itaali ba aangliaas ilyy baidaliigi baga bolgoko baina şuu. Fraanca bol Germaaniiin urida araçalagdaka zyil ygei bolno şuu geze Francuusiin keblelees uliza—cokizo baigaa jabadal bolbol ynendee Fraanca bol aangli ba itaali ulasiin dobtolko kyçee aldaka bodotoi zyiliigi ileryylke josotoi. Fraanciin Germaaniigi dobtolko kyçen teretei teregyi neleen jike zandaa yldeke şuu, uçarani bol fraanciin keremiin baidal bolbol francuusiin kasagdasan bolboç dobtolko baidaltai aarmida maşa saikan kalkabça bolzo өkө baina şuu.

Ameerikiin gargasan sanal kadaa mөn Azi tibte dobtolko Japoonii kyciigi sularuulkada zoriuulsan gedegç mөn damzag ygei daa.

* * *

Ameerikiin gargasan sanaliin sanagdaagyi baisanii basa negen şaltagaan bolbol zeneeviin konfereence kadaa KAKŞ-iin zөbşөөrөlteigөөr kelecze, loondonii dalain kelceegeer 1936 on kyrtere zasagdaza tegşedkegdesen kereg geze dalain ceregiin zebsegiigi kelceke ygei bolgozo orkison şuu. Basa kuurai gazariin zer zebsegiin tukai ameerikiin sanal bolbol mөn sanagdaagyi zyil bolzoi, uçarani KAKŞ bolbol zeneeviin konfereenciin azaliin yndese bolgozo, beledkeliin komiisaar bolbosoruulsan gereenii tөlөbөlgiigi abasan baina şuu. Iigeed baikada KAKŞ bolbol zeneeviin konfereence өngөrsөөr taban sara bolood baikada yndeseeree şine sanal gargasani jamar uçartaib geze asuudal tabigdaka baina. Bidenii deere keleeçe Reiteriin telegraama bol negen şaltagaan zaaza baina. Tende kelene: „Vaşangatoonii deplomaaduud bol ameerikiin sanalda iime tailbari kiize baina: kerbee zer zebseg kuriaaka konfereence juuç byteeze çadal ygei tarabal, KAKŞ bolbol jivroopiin ulasuud bol zer zebseg tөkөөrөkө jabadalda gamnaza, arbilalgiigi mөngөn sangiingaa baidaliigi saizatuulba ygei geze keleed, dainii өriiigi usadkajaa geze baidag Jivroopiin өmөnө kaalgaa kaaza çadaka çadaltai şuu".

Ene negen zyil Gyyveriin sanal gargaka jabadaliigi tyrgedkeke zyil bolsoni jamarç damzag ygei. Ene sanalaaraa Gyyver bolbol Jivroopadaki ulasuudaas dainii өriiigi keregseke ygei bolgojaa geze erilte kiike jabadalaas beje batalan kamagaalza baina geeçe. Kerbee Gyyveriin sanaluud zinkeni zorilgodoo kyrçe çadaagyi bolboç ene negen cokiltiigi KAKŞ gartaa bariza baika şuu. Gebeç KAKŞ-iin zasagiin gazar bolbol өөriingөө kiisen yiliigi zailaşa ygei unaka jum geze medeze baigaad kiisen geze keleke şaltagaan baika ygei baina. **Byke imperialiis ulasuudiin mөngөn sangiin baidal ediin zasagiin kriizesiin gynzegeiresenii ulamaas muudasan ba byri muudaka** gedegiigi medeseer baina. Aangli bolbol naloog alba ba gaali tyrieesiigi duuldaagyi jikeer çangadkaza, arai—arai geze dutuu ygei biydzeed zokioogood baina. Fraanca bol jireke zilde adagani 6 milijaard caarsan fraanka biydzeediin dutuutai baika. Japoon bol manzuurta өөriingөө kyçiigi buuruulza baina. Germaani, Jivroopiin zyyn urda tala, Poolşo g. m. tukai kelseniiç kereg ygei. Ene oronuud bygede kriizesiin abarganda kabçagdaad baina. Iime baikada ameerikiin sanaliigi unagakani kimda ygei, kerbee KAKŞ өөriingөө sanaliin kanaa ygei bol sanalaa kylieelgekiin tula erçemtei temecel kiike bolno.

Ene temecel kiikedee KAKŞ bolbol syyliin yjede garça togtoson zişee dotoroo aşagtai baidalda baiza ekilene. bykeli nidonon zildee KAKŞ bol fraancada kabçagdaza baisan. Ameerikada baigaa fraanciin alta gedergee orozo, doolorto şuud ajuultai bolzo baisan. Yynde gancakan Fraanca bol ameerikada baigaa, өөriingөө kapitaaliigi gederge bucaaza baisan tedii ygei, karin Fraanca bol enyygeeree Golaandi, Şveicaari, ba Beelgi ulasta nөlөө kiize baisan şuu. Ameerika bol iigeze altanii Jivroopodo orozo baigaa jabadal ameerikiin olon tөmөnii dunda syid tataza, alta niuuka daraka jadaliigi jikedkeze baankinundiigi dobtolkodo kyrgekeni geze aiza baigaa belei. Iime kabçaltanda orokodoo KAKŞ bol Lavaaliiin jireke yjede dainii jaliin keregte orolcoko ygei geze ujalgaa өgөsөn belei. Gebeçi Fraanca bol sumaa duusan buudazai. Fraanca bol KAKŞaas өөriingөө mөngiigi duusan şakuu tataza abaad, odoo bolkodo KAKŞ-iigi kabçaka arga ygei bolzoi. Caarsa mөngө gargaza, mөngөniigөө yniigi buuruulza baigaa Japoon ulasiin mөngөn sangiin baidal muudasani bol ijeeniigi keregleke ygei bolsonii yre mөn.

Japoonii kapitaaltan doolor jikeer kudaldan abacagaaza baina, iigeze KAKŞ bol Japooniigi kabçaka nemeri argatai bolzoi.

Ene bolkoo baigaa temecelde siidkekii çanartai diplomaad suuriigi Aangli ezelne. Kerbee Aangliiin Ameerikiigi zөbşөөrөbөl Japoon, Fraanca kojor gancaardaka bolno. Yniigi fraanciin imperialiis keblel medeke, ba „Zyyrne endyyctriel" Fraanca Aangliiin ebleliigi duradaza baina, gebeç ameerikiin „Junaited npees" gedeg medeenii gazaraas ijyyniiin 24-nii edөriin telegraamada, Gyyveriin sanal gargakiin өmөnө KAKŞ bol Aangli ulastai aman kelcee baiguulsan, ene kelceenii dotor kerbee tus kojor ulas jөrөnkii nairamdal kelcee baiguulza çadaagyi bolbol zer zebsegiigi kasaka asuudalda kojuulaniingaa bodolgiigi kelelcen taaraza jabuulka gezei. Enyynii anda bolgozo KAKŞ bol Gyyveriin songuuli bolomco daruikan Aangliaas Ameerikada oroko josotoi өriiigi orkiko ujalga өgөsөn geze „Junaited prees" medeecezei.

Ene medeecelge bol ynenyy bişyy bide sain medeke ygei baina. Iuuuç gesen ene bol ameerikiin deplomaadnariin manieever kiike mөriigi tөlөblөzө baina şuu. Kynde kyçer ediin zasagiin baidalda kabçagdaza Aangli bol өөriingөө erkiin deede daisantai tyr cagiin nairamdal kiize bolkodaa. Fraanca ulasta yyniigi esergyyceke kyrelcemeer toonii cokilto ygei baina. Aangli ulasaas altanii standaartaas tatagalzaka geze togtosonoos koişo Fraanca ulas Aangliiigi şuud kabçaka ediin zasagiin keşyyrge ygei bolson şuu. Zer zobseg tөkөөrөkө jabadaliigi kasaka tukai asuudal **şine şatada** kyrçei. Fraanciin deplomaadnar bolbol ene temeceliigi dalda bol gozo, ug asuudaliigi keseg kesegeer tasalaza, zarim zarim jikeken ulasuudiin dundaa karilcan tokiroko jabadal bolgokiigi oroldozo baina. Aangliiin deplomaatnar ameerikiin sanaliigi şuud keregseeke ygei geze çiidkeegyi baisan bolboç, өөsөdiingөө onco aşag tusada, taaramaar bolgokiigi zabdaad yzeze baina. Ameerikaas ereze baigaa zer zebseg kasaka jabadaliç bi zөbşөөrөnөө geze keleed, basa Aangliiin onco baidaliin ilgabariiigi karalcaza baikiigi eremelze baina. Kamagiin jike esergyycelgiigi Japoonii zygees kyliceke keregtei Mөn fraancuusiin deplomaatnaraas Aangli ba Ameerika ulasiin zygees bidende bykiile ajuulgyigi batalsan naiduulgiin tukai asuudaliigi dakin zabdaka ygei gazar ygei şuu.

Ameerikiin sanaliigi dainii ajuuliigi esergyyceke jamar negen batalgaa geze sanabal ineedemtei bolno şuu. Gurban kubiiin negiigi koroozo kasasan aarmitai bolbolç dain kiize bolno. Aarmi bolbol beje bejedee ogto kamaagyi ondo ondoo yyrge byteedeg bujuu poliica, kamagaalaka cereg, dobtolko cereg geze baika gedeg ameerikiin ukaaçalga bolbol ynen bodoto baidaltai ogto taaraka ygei zyil mөn. Dobtolko yyrgiigi kylieesen cereg bolbol gancakan dobtolgiigi erkilene, iimiin tula enyyniigi usadkabal zokino gedegeni ogto tulguuri-suurigyi zyil bolno. Ameerikiin gargasan sanal bolbol negen talaaraa jөrөnkii ediin zasagiin kriizes ba nөgөө talaaraa ameerikiin imperialiis tөsөbyydiin yzegdel mөn şuu. Kriizes bolbol byrziinyydiigi dain baildaa kiize garka zam oruu tylkene. Gebeç dainda tөkө өrөkө gedeg, ediin zasagiin talaar maşa berketei kereg. Byrziinyyd ylemze kөngөn kimda dain, ylemze yne bagatai zer zebseg tөkөөrөkө arga bederçe baina. Gebeç jөrө imperialiis ba ilangajaa ameerikiin byrziinyydiin dura kysel, zorilgo, tөsөb jamarç baisan, zer zebseg tөkөөrөkө jabadalda garka jamarç saad ba zer zebsegiigi kasaka jamarç jabadal bolbol olon tөmөn aradta tusatai, aşagtai şuu. Kiimiin dain ba kynde boonboçeregçediigi beledken tөkөөrөkө jabadalaas cag zuuraç koişolbol olon ulasiin alalcaaniigi berkedyylke baina şuu. Ene bolbol zineevede baiza baigaa soveed ulasiin tөlөөlөgçөnөrөөs gadaada jabadaliin arkoom n. Liitvineveer kelyylze ameerikaas gargasan kagaslig sanaliigi demzelcen tusalalcasanii şaltagaan çukam mөn şuu.

niudargaçuudiin korto sabariigi tasacokiko

Kori. Jiibaanoviin somonii „Main negen" arteeliin tyryylegçe C. D. Sanziin ba enyynii aka bolko Lodoi gegçed ankan bajan çadaltai baisan ulas bygeed, L. Sanziin gegçeni 25 on kyrtele emçe—gөrөmçө lama jabasanaa odoo kolkoosiin ambaarçan baika zuura dyyteigee kamtaraza arteeliin dotorkiiigi muudkaza baina. Ilerkiilbel: 1. Ede kojor angiiin zabkai etegeedyydni nutagiin niudargaçuudtai beki kolbootoi baika ba arteeliin ygei teineriigi karşalaza 15 өrkөtө ailiigi arteelaas gargasan baina. 2. Baruun aimagiin nege byle tus kolkoosto oroson bygeed, tyyniigi nutagiin yndese jasa barimtalaza kabçaad, arteelaas gargakiigi zөdkөzө baina.

3. Odoo өgөl 15 yker yyce bolgon alasan aad, kөdөlmөriçөdtөө өgөsөn ygei, karin өөsөdiin kooldo kereglesen. Gadana, eldeb bөs ba eblelyydiigi kopiraacaas abasan aad, ygeitei geşyydtee өgөsөn ygei, karin tөrөl sadandaa өgөsөn baina.

4. Eldeb tөrөliin kampaaninuudiigi gyicedkekiin tukai negeçi sanalaa tabidag ygei, koişo tatadag ba oroonii kampaaniigi mөnlө jabuulsan ygei tula maluudni bygede subairaza baina.

Uçar iimiin tula ede kojor nөkөdiigi katuu kariuucalgada kabaaduulka keregtei. *Bolşoviiguud.*

Ridaagtoriigi orlogço Cedenii

... № 1885 ... № 552 ... 3100